

Klausurní práce 2/2018

Obec X. se nachází v kraji K. a její území je ve správním obvodu městského úřadu W. (město W. je obcí s rozšířenou působností).

Zastupitelstvo obce X. přijalo na svém zasedání dne 4. 9. 2017 obecně závaznou vyhlášku č. 3/2017 „o stanovení některých povinností při přepravě sypkých materiálů na území obce X.“. Přípravě této vyhlášky předcházely opakované stížnosti občanů na zvýšenou prašnost v obci. Přijatá obecně závazná vyhláška zněla:

„Čl. 1 – Cíl a předmět úpravy

*Obec X. touto vyhláškou ukládá podle § 10 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, v zájmu ochrany životního prostředí a čistoty veřejných prostranství na svém území povinnosti při přepravě sypkých materiálů na území obce.*

Čl. 2 – Základní pojmy

*Sypkým materiálem se rozumí sypký substrát (hlína, písek, štěrk, popeloviny atp.) nebo materiál, u kterého lze vzhledem k povaze předpokládat, že během přepravy dojde k úletům jeho částic.*

Čl. 3 – Povinnost provozovatele a řidiče vozidla

*Provozovatel vozidla [§ 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů] a řidič vozidla [§ 2 písm. d) téhož] jsou při přepravě na pozemních komunikacích povinni přepravovat sypký materiál výhradně v nákladovém prostoru, který je zaplachtován (pod plachtou).*

Čl. 4 – Společná a závěrečná ustanovení

*Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.“*

Obecně závazná vyhláška byla vyvěšena dne 5. 9. 2017 na úřední desce obecního úřadu a dne 7.9.2017 zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Pan A. je provozovatelem a současně i řidičem nákladního vozidla Tatra 815 (provedení „sklápěč“ – dále „vozidlo“). Dne 11.10.2017 projížděl s tímto vozidlem po ulici Smrková v obci X. (= místní komunikace). Vezl náklad drobného štěrku, který nebyl zajištěn zaplachtováním proti odlétávání materiálu. Strážník obecní policie, který kontroloval dodržování povinností uložených obecně závaznou vyhláškou č. 3/2017, viděl, že vozidlo převáží štěrk v nezaplachtovaném nákladovém prostoru. Zpozoroval rovněž, že řidič drží při řízení v ruce telefonní přístroj. Zastavovacím terčem dal řidiči znamení k zastavení vozidla, řidič bezprostředně poté zastavil. Strážník vyzval pana A. k předložení řidičského průkazu a osvědčení o registraci vozidla, což pan A. učinil.

Strážník nejprve vytknul panu A., že v rozporu se zákonem držel při řízení vozidla v ruce telefonní přístroj, a sdělil mu, že se dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, v platném znění, a že mu ukládá příkazem na místě pokutu 1 000 Kč. Pan A. porušení právní povinnosti uznal, souhlasil s právní kvalifikací tohoto skutku, s výší pokuty a s vydáním příkazového bloku, který rovněž podepsal.

Poté, co pan A. odjel, sepsal strážník oznámení, adresované Obecnímu úřadu X., o důvodném podezření ze spáchání přestupku panem A. spočívajícím v porušení čl. 3 obecně závazné vyhlášky č. 3/2017. Na základě tohoto oznámení zahájil Obecní úřad X. dne 25. 10. 2017 s panem A. přestupkové řízení ve věci podezření

ze spáchání přestupku proti pořádku v územní samosprávě podle § 4 odst. 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

Při ústním jednání pan A. namítal, (1) že vzhledem k nízké rychlosti vozidla bylo prakticky vyloučeno, aby cokoli z nákladu odlétalo a (2) že citovaná obecně závazná vyhláška nad rámec zákonného zmocnění rozšiřuje povinnosti stanovené § 52 odst. 2 a 6 zákona o silničním provozu.

Obecní úřad X. tyto argumenty neakceptoval. Podle názoru správního orgánu pan A. již tím, že převážel sypký materiál v nezaplachtovaném nákladovém prostoru, porušil výše uvedenou povinnost, neboť při zhoršených povětrnostních podmínkách by k odlétání šterku jistě došlo. Obecně závazná vyhláška č. 3/2017 je podle správního orgánu platným a účinným právním předpisem a správnímu orgánu nenáleží ji přezkoumávat. Správní orgán uznal pana A. vinným ze spáchání přestupku, z něhož byl obviněn, a uložil mu pokutu 10 000,- Kč.

Proti tomuto rozhodnutí podal pan A. včas a řádně odvolání, ve kterém zopakoval svá tvrzení a doplnil, že jej strážník při ukládání pokuty za držení telefonního přístroje na porušení povinnosti uložené obecně závaznou vyhláškou neupozornil. Odvolací správní orgán odvolání projednal, jako nedůvodné jej však zamítl a rozhodnutí Obecního úřadu X. potvrdil.

Pan A. podal včas k věcně a místně příslušnému správnímu soudu žalobu proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu, v níž všechny své výše zmíněné argumenty zopakoval.

OTÁZKY:

1. Kdy nabyla obecně závazná vyhláška č. 3/2017 platnosti a kdy účinnosti? Měla na nabytí její platnosti a účinnosti vliv skutečnost, že byla zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup až 7. 9. 2017?
2. Posuďte soulad obsahu obecně závazné vyhlášky č. 3/2017 se zákonem.
3. Byl strážník obecní policie oprávněn dát panu A. znamení k zastavení vozidla? Jakou právní povahu má taková činnost z hlediska správního práva?
4. Byl strážník oprávněn panu A. uložit pokutu v příkazním řízení na místě?
5. Jaký jiný nepříznivý následek podle zákona o silničním provozu bude spojen s uložením pokuty panu A. za přestupek držení telefonu? Jaký(é) správní orgán(y) bude(ou) při tom vykonávat svou působnost?
6. Jaký správní orgán byl příslušný k rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí Obecního úřadu X. o přestupku podle § 4 odst. 2 zákona č. 251/2016 Sb.?
7. Jak by měl postupovat správní soud, jemuž byla podána správní žaloba, v případě, že by dospěl k závěru, že obecně závazná vyhláška obce X. č. 3/2017, ze které rozhodnutí o přestupku vycházelo, je v rozporu se zákonem?

**Odpovědi právně odůvodněte. U odpovědí vázaných na aplikaci právního předpisu je třeba použít přesné citace (předpis, paragraf, odstavec, příp. písmeno).**

## ŘEŠENÍ:

### Poznámky:

1. 5. 9. 2017 – § 12 odst. 1 OZř (platnost – den vyvěšení na úřední desce) a 2 OZř (účinnost – stanoví to čl. 4 vyhlášky)  
Den zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup (vyžaduje § 26 odst. 1 SpŘ na nabytí platnosti a účinnosti vyhlášky nemá vliv, OZř platnost a účinnost OZV na zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup neváže.
2. (viz nálezn. Pl. ÚS 1/15)  
Vyhláška je nezákonná.  
Vyhláškou lze upravovat jen záležitosti patřící do samostatné působnosti obce (např. § 10 OZř, § 35 odst. 2 ve spojení s § 84 odst. 2 písm. h) OZř).  
Obec X. upravila vyhláškou záležitost, která není v její samostatné působnosti, neboť stanovením předmětné povinnosti upravila otázku, která je již regulována zákonem o silničním provozu, zejm. § 52 odst. 6 (při přepravě sypkých substrátů musí být náklad zajištěn tak, aby nedocházelo k jeho samovolnému odlétávání) a § 52 odst. 2 (náklad na vozidle musí být umístěn a upevněn mj. tak, aby neznečišťoval pozemní komunikaci a ovzduší). Vyhláška povinnost stanovenou zákonem ještě zpřísnila.
3. Ano, byl.  
§ 79 odst. 1 písm. c) bod 2. ZSP - podezření ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1., event. podle § 125c odst. 1 písm. k) - s odkazem na § 52 odst. 6.  
Nemůže zastavovat z důvodu kontroly plnění povinností z OZV (ŽP a čistota).  
Byl to faktický pokyn (chybné je „zásah“. Výraz „faktický zásah“ je obecnější než faktický pokyn) – viz učebnice, kap. XI., oddíl 2.
4. Ano, byl podle § 124 odst. 11 ZSP (POZOR: toleruje se i odkaz na § 124 odst. 13 – vychází z publikace předpisů Správní právo od Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r.o., z něhož nelze zjistit, že publikuje právní úpravu účinnou až od 1. 7. 2018!)
5. Držení telefonního přístroje v ruce je jednáním uvedeným v příloze ZSP (Přehled jednání spočívajících v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání), viz § 123a a § 123b odst. 1 ZSP.  
Obecní policie je povinna oznámit uložení pokuty za přestupek příkazem na místě - § 123b odst. 3 písm. a) ve spojení s odst. 2 ZSP místně příslušnému úřadu obce s rozšířenou působností (který vede registr řidičů)  
Tento obecní úřad obce s rozšířenou působností provede záznam bodů v registru řidiče (§ 123b odst. 2 ZSP), neodůvodňuje-li zákon jiný postup.
6. Správní orgán nejbližše nadřízený Obecnímu úřadu X., tj. Krajský úřad kraje K. (§ 89 odst. 1 ve spojení s § 178 odst. 2 SpŘ – na správnou odpověď se vyžadují odkazy na obě ustanovení. Lze odpovědět odkazem na § 67 odst. 1 písm. a) KZř).
7. Soud napadené rozhodnutí zruší podle § 78 odst. 1 SŘS pro nezákonnost.  
Podle čl. 95 odst. 1 Úst je soud oprávněn posoudit soulad vyhlášky se zákonem a v konkrétním případě ji neaplikovat.  
Bodově neutrální by byla odpověď, že dá soud podnět Ministerstvu vnitra na postup v rámci dozoru nad vydáváním a obsahem OZV.  
Chybou (s důsledkem hodnocení 0 b.) by byla odpověď, že se soud obrátí na Ústavní soud.